

OBSAH

Romantismus

NĚMECKO	5
Novalis: Hymny noci	5
Heinrich Heine: Kniha písní	6
Heinrich Heine: Nové básně	6

ANGLIE	7
George Gordon Byron: Childe Haroldova pout'	7
George Gordon Byron: Z lyriky	7
Percy Bysshe Shelley: Odpoutaný Prométheus	8
Percy Bysshe Shelley: Z lyriky	9
Walter Scott: Ivanhoe	9

FRANCIE	11
Victor Hugo: Zpěvy soumraku	11
Victor Hugo: Strašný rok	11
Victor Hugo: Chrám Matky Boží v Paříži	11
Stendhal: Červený a černý	12
Alfred de Musset: Zpověď dítěte svého věku	14
Z Mussetovy korespondence spisovatelce G. Sandové	14

ITÁLIE	14
Giacomo Leopardi: Zpěvy	14

USA	15
Edgar Allan Poe: Havran	15
Edgar Allan Poe: Černý kocour	16

RUSKO	18
Alexandr Sergejevič Puškin: Evžen Oněgin	18
Alexandr Sergejevič Puškin: Z lyriky	20
Michail Jurjevič Lermontov: Démon	20
Michail Jurjevič Lermontov: Z lyriky	21

POLSKO	22
Adam Mickiewicz: Konrád Wallenrod	22

MAĎARSKO	22
Sándor Petőfi: Píseň psů, Píseň vlků, Chci býti stromem	22

ČESKÝ ROMANTISMUS	23
Karel Hynek Mácha: Ze zápisníku	23
Karel Hynek Mácha: První básnické pokusy	23
Karel Hynek Mácha: Máj	24
Dobové a pozdější ohlasy na Máchův Máj	28
Karel Hynek Mácha: Marinka	28
Karel Hynek Mácha: Pout' krkonošská	29
Karel Hynek Mácha: Křivoklad	30

SLOVENSKÝ ROMANTISMUS	30
Ludovít Štúr: Nářečia slovenskuo alebo potpeba písania v tomto nářečí	30
Samo Chalupka: Mor ho!	31
Andrej Sládkovič: Marína	31
Andrej Sládkovič: Detvan	31

Janko Kráľ: Jarná pieseň	32
Janko Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko	32
Ján Botto: Smrť Jánošíkova	32

Česká literatura 30.–50. let 19. století

Vyvrcholení národního obrození	35
Josef Kajetán Tyl: Strakonický dudák aneb Hody divých žen	35
Josef Kajetán Tyl: Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka	38
Josef Kajetán Tyl: Kutnohorští havíři aneb Krvavý soud	38
Josef Kajetán Tyl: Jan Hus	39
Karel Jaromír Erben: Kytice z pověstí národních	40
Počátky realismu a satiry	45
Karel Havlíček Borovský: Tyrolské elegie	45
Karel Havlíček Borovský: Křest svatého Vladimíra	46
Karel Havlíček Borovský: Epigramy	48
Karel Havlíček Borovský: Smišené básně	49
Karel Havlíček Borovský: Kapitola o kritice	49
Božena Němcová: Divá Bára	50
Božena Němcová: Babička	51
Božena Němcová: V zámku a v podzámčí	53

Realismus

FRANCIE	54
Honoré de Balzac: Otec Goriot	54
Honoré de Balzac: Evženie Grandetová	55
Gustav Flaubert: Paní Bovaryová	56
Émile Zola: Zabiják	58

ANGLIE	60
Charles Dickens: Kronika Pickwickova klubu	60
Charles Dickens: Oliver Twist	61

RUSKO	62
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor	62
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Mrtvé duše	64
Ivan Sergejevič Turgeněv: Lovcovy zápisky	66
Lev Nikolajevič Tolstoj: Vojna a mír	69
Lev Nikolajevič Tolstoj: Anna Kareninová	71
Fjodor Michajlovič Dostojevskij: Zločin a trest	72
Anton Pavlovič Čechov: Višňový sad	73

SEVERSKÁ LITERATURA	74
Henrik Ibsen: Nora	74

Česká literatura 60. a 70. let 19. století

Generace májovců	76
Jan Neruda: Hřbitovní kvítí	76
Jan Neruda: Knihy veršů	77

Jan Neruda: Písňe kosmické	79	Zikmund Winter: Mistr Kampanus	128
Jan Neruda: Balady a romance	81	Karel Václav Rais: Zapadlí vlastenci	130
Jan Neruda: Prosté motivy	83	Karel Václav Rais: Západ	131
Jan Neruda: Zpěvy páteční	85	Karel Václav Rais: Kalibův zločin	132
Jan Neruda: Povídky malostranské	87	Tereza Nováková: Jiří Šmatlán	133
Jan Neruda: fejetony Jazyk mateřský, Kam s ním?	89	Antal Stašek: Blouznivci našich hor	134
Vítězslav Hálek: Večerní písňe	91	Vilém Mrštík: Pohádka máje	135
Vítězslav Hálek: Z korespondence	92	Karel Matěj Čapek-Chod: Kašpar Lén mstitel	136
Vítězslav Hálek: V přírodě	93	Ladislav Stroupežnický: Naši furianti	137
Vítězslav Hálek: Na statku a v chaloupce	93	Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša	140
Adolf Heyduk: Cimbál a husle	95		
Adolf Heyduk: V zátíší	95		
Karolína Světlá: Frantina	96		
Gustav Pflieger-Moravský: Z malého světa	97		
Jakub Arbes: Newtonův mozek	98		

Česká literatura 70. a 80. let 19. století

Škola národní (ruhovci)	100
Svatopluk Čech: Ve stínu lípy	100
Svatopluk Čech: Hanuman	100
Svatopluk Čech: Jitřní písňe	101
Svatopluk Čech: Písňe otroka	102
Svatopluk Čech: Nový epochální výlet pana Broučka, tentokrát do XV. století	104
Škola kosmopolitní (lumírovci)	106
Josef Václav Sládek: Jiskry na moři	106
Josef Václav Sládek: Světlou stopou	106
Josef Václav Sládek: Ze života	107
Josef Václav Sládek: Sluncem a stínem	107
Josef Václav Sládek: Selské písňe a České znělky	107
Josef Václav Sládek: Starosvětské písničky a jiné písňe	108
Josef Václav Sládek: České písňe	108
Josef Václav Sládek: V zimním slunci	108
Josef Václav Sládek: Zlatý máj, Skřiváně písňe, Zvony a zvonky	109
Jaroslav Vrchlický: Eklogy a písňe	109
Jaroslav Vrchlický: Dojmy a rozmary	110
Jaroslav Vrchlický: Poutí k Eldorádu	110
Jaroslav Vrchlický: Hudba v duši	111
Jaroslav Vrchlický: Hlasy v poušti	111
Jaroslav Vrchlický: Nové sonety samotáře	112
Jaroslav Vrchlický: Okna v bouři	112
Jaroslav Vrchlický: Strom života	112
Jaroslav Vrchlický: Selské balady	113
Jaroslav Vrchlický: Zlomky epopeje	115
Jaroslav Vrchlický: Noc na Karlštejně	116
Julius Zeyer: Radúz a Mahulena	119

Realismus v české próze a dramatu 80. a 90. let

Alois Jirásek: Staré pověsti české	122
Alois Jirásek: Psohlavci	122
Alois Jirásek: Proti všem	124
Alois Jirásek: Lucerna	126

Slovenská literatura 2. pol. 19. století

Pavol Országh Hviezdoslav: Hájnikova žena	143
Pavol Országh Hviezdoslav: Krvavé sonety	144
Martin Kukučín: Rysavá jalovica	145

Literární moderna

FRANCIE	145
Charles Baudelaire: Květy zla	145
Paul Verlaine: Písňe beze slov	148
Paul Verlaine: Saturnské básně	148
Jean Arthur Rimbaud: Mé bohémství, Večerní modlitba, Opilý koráb, Samohlásky, Spáč v úvalu	149
ANGLIE	151
Oscar Wilde: Šťastný princ a jiné pohádky	151
BELGIE	153
Émile Verhaeren: Chapadlovitá města	153
USA	153
Walt Whitman: Americký slabikář	153
Walt Whitman: Stébla trávy	154
SLOVENSKO	155
Ivan Krasko: Nox et solitudo	155
Ivan Krasko: Verše	155

Česká moderna – 90. léta 19. století

Manifest České moderny	156
Josef Svatoopluk Machar: Confitoor I.	156
Josef Svatoopluk Machar: Čtyři knihy sonetů	157
Josef Svatoopluk Machar: Zde by měly kvést růže	158
Josef Svatoopluk Machar: V září helénskému slunce	159
Otokar Březina: Tajmené dálky	159
Otokar Březina: Svítání na západě	160
Otokar Březina: Ruce	162
Antonín Sova: Květy intimních nálad	162
Antonín Sova: Z mého kraje	163
Antonín Sova: Soucit a vzdor	163
Antonín Sova: Ještě jednou se vrátíme	164
Antonín Sova: Úděl nového království	165
Karel Hlaváček: Pozdě k ránu, Z pozůstalosti	166
Jiří Karásek ze Lvovic: Zazděná okna	167
František Xaver Šalda: Boje o zítřek	168